

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ปัจจุบันธุรกิจต่างๆ เมื่อต้องการเงินลงทุนเพื่อขยายกิจการนิยมใช้วิธีระดมเงินทุนซึ่งทำได้โดยการออกตราสารหนี้ เช่น หุ้นกู้ หรือเอกสารแสดงสิทธิต่างๆ ขายเป็นให้ผู้ต้องการลงทุน และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนซื้อตราสารหนี้เหล่านี้ ธุรกิจผู้ออกตราสารหนี้จะต้องเข้ารับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในการลงทุน โดยบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือในการลงทุน (CRA : Credit Rating Agency) ดังนั้น การจัดอันดับความน่าเชื่อถือในการลงทุน คือเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะบอกถึงระดับความน่าเชื่อถือหรือความเสี่ยงแก่ผู้ลงทุนในตราสารหนี้ของธุรกิจนั้นว่า มีความสามารถในการชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งเป็นความเสี่ยงด้านเครดิตของผู้ออกตราสารหนี้ (issuer rating) และตัวตราสารหนี้ (issue rating)

ทั้งนี้ประโยชน์ของการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในการลงทุน เกิดขึ้นกับบุคคลหลายฝ่าย ดังนี้

1) นักลงทุน การจัดอันดับความน่าเชื่อถือในการลงทุนช่วยการตัดสินใจของนักลงทุน เพราะตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ดีนั้น จะต้องผ่านการวิเคราะห์วิจัยการดำเนินธุรกิจจากผู้จัดอันดับอย่างละเอียด ผู้ลงทุนสามารถประเมินผลตอบแทนจากตราสารต่างๆ โดยเปรียบเทียบกันและตัดสินใจได้ว่าควรจะเลือกซื้อตราสารหนี้ของบริษัทใด บริษัทที่มีอันดับความน่าเชื่อถือต่ำจะต้องเสนอผลตอบแทนการลงทุนสูงเพื่อดึงดูดนักลงทุน เนื่องจากมีความเสี่ยงที่สูง

2) ผู้ออกตราสาร การจัดอันดับความน่าเชื่อถือในการลงทุนช่วยให้ผู้ออกตราสารเข้าถึงแหล่งระดมทุนได้ง่ายขึ้น เพราะสถาบันที่จัดอันดับฯ จะทำการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารออกไปทำให้ผู้ต้องการลงทุนได้รับทราบ นอกจากนี้ อันดับที่ดียังช่วยให้ธุรกิจสามารถลดผลตอบแทนที่เสนอให้แก่ผู้ลงทุนลงได้ เนื่องจากบริษัทมีความเสี่ยงต่ำ

3) สถาบันการเงินที่เป็นตัวแทนระหว่างผู้ออกตราสารและนักลงทุน การจัดอันดับความน่าเชื่อถือในการลงทุนช่วยให้สถาบันการเงินที่เป็นผู้ดำเนินการออกตราสารไปขาย สามารถใช้อันดับความน่าเชื่อถือ เป็นเครื่องกำหนดราคาตราสารว่าควรจะเป็นเท่าไร

4) หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบทางด้านตลาดเงินและตลาดทุน หน่วยงานของรัฐจะใช้ 2 อันดับความน่าเชื่อถือ เป็นเครื่องมือควบคุมในการออกตราสารของธุรกิจ เช่น การกำหนดให้ การออกตราสารใหม่ หรือตราสารที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน จะต้องได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน

ในการวิเคราะห์อันดับเครดิต บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือจะขอข้อมูลเชิงลึกจากบริษัทผู้ออกตราสารหนี้ที่ต้องการจัดอันดับเครดิต ทั้งในส่วนการผลิต การตลาด การขาย การแข่งขัน รวมทั้งข้อมูลทางการเงิน แหล่งเงินทุน เงินกู้ยืม ตารางการชำระหนี้ การนำเงินทุนไปใช้ในการดำเนินงาน การบริหารงานภายใน กลยุทธ์ในการบริหาร รวมทั้งต้องใช้ข้อมูลจาก งบการเงินที่ผ่านการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบบัญชีที่เป็นที่รับรองของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เป็นหลัก ในการวิเคราะห์ อันจะนำไปสู่การประเมินผลทั้งในเชิงคุณภาพ เช่น ประสิทธิภาพของนโยบายการบริหารงาน และในเชิงปริมาณ เช่น การวิเคราะห์ อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการทำกำไร การบริหาร สภาพคล่อง โครงสร้างเงินทุน เป็นต้น แล้วจึงกำหนดอันดับความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ การจัดอันดับความน่าเชื่อถือได้มีการดำเนินการมานานแล้ว โดยมีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกที่ได้มีการตั้งบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่มีชื่อเสียงในระดับโลก ได้แก่ S&P และ Moody's เป็นต้น โดยแต่ละประเทศก็ได้มีการจัดตั้งบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ เช่น ญี่ปุ่น อินเดีย เป็นต้น บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ในประเทศไทยมี 2 แห่งคือ บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด และ บริษัท ฟิทช์ เรทติ้งส์ (ประเทศไทย) จำกัด

อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดกรณีของเหตุการณ์การล้มละลายของบริษัทยักษ์ใหญ่ระดับอย่าง Enron และ WorldCom เนื่องจากอันดับความน่าเชื่อถือของบริษัททั้งสอง ก่อนเกิดเหตุการณ์ล้มลาย ยังคงอยู่ที่อยู่ในอันดับความน่าเชื่อถือระดับนำลงทุน ซึ่งส่งผลให้การจัดอันดับความน่าเชื่อถือได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางและมีความน่าสงสัยในความถูกต้องแม่นยำของการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ เพราะการล้มละลายของทั้ง 2 บริษัทนั้นเกิดจากการตกแต่งกำไรส่งผลให้ประเทศสหรัฐอเมริกาตรากฎหมาย The Credit Rating Agency Reform Act 2006 เพื่อควบคุมกำกับการจัดอันดับความน่าเชื่อถืออย่างไรก็ดีเกิดวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือมีส่วนกระทำให้การลงทุนในตราสารหนี้ที่เชื่อมโยงกับสินเชื่อคุณภาพ (Subprime) และส่งผลให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกา รวมไปถึงทั่วโลก ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาต้องตรากฎหมาย Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act 2010 เรียกย่อว่า "กฎหมายดอดด์-แฟรงค์" เป็นกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากวุฒิสภา และลงนามบังคับใช้โดยประธานาธิบดี บารัค โอบามา เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2010 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมกำกับ

บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือต่างๆ ต้องขึ้นทะเบียนกับ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SEC) รวมทั้งกำหนดให้บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือเปิดเผยกระบวนการ และวิธีการ รวมถึงบุคคลที่สามที่จ้างให้จัดทำตรวจสอบเชิงลึก รวมถึงบันทึกการติดตามการจัดอันดับความน่าเชื่อถืออีกด้วย¹

สำหรับประเทศไทย ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ยังมีได้มีมาตรการทางกฎหมายเป็นการเฉพาะ คงมีเพียงมาตรการตามประกาศ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กข. 1 /2555 เรื่อง การกำหนดให้การประกอบธุรกิจของบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือไม่เป็นการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นที่ปรึกษาการลงทุน ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2555 ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2551 ก็ยังไม่มีโทษทางอาญา มีเพียงอำนาจทางปกครอง ซึ่งยังขาดความเหมาะสม และไม่สามารถให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนผู้สุจริตได้ดีพอ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่ามีปัญหาหลายประการเกี่ยวกับการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ได้แก่

1) ปัญหากรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือเผยแพร่การจัดอันดับซึ่งสร้างความเสียหายแก่ผู้ถูกจัดอันดับ

กรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือดังเช่น Moody's และ S&P ได้จัดอันดับความน่าเชื่อถือโดยอาศัยข้อมูลทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และการวิเคราะห์ของตนเองแล้วตีพิมพ์เผยแพร่ผลการวิเคราะห์ของตนเองไม่ว่าโดยผ่านสื่อใดๆ ในกรณีดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ได้แสดงความเห็นทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 หรือเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326

2) ปัญหาความรับผิดทางกฎหมายในกรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือรู้ความลับหรือได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นเท็จ แล้วนำไปเปิดเผยจนทำให้ผู้ถูกจัดอันดับได้รับความเสียหาย

กรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือได้ล่วงรู้ข้อมูลความลับของลูกค้าหรือได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นเท็จ แล้วนำเอาความลับดังกล่าวมาเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 323 หรือ เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 241 หรือไม่

3) ปัญหาทางกฎหมายในกรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือได้เสนอรายงานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

¹ Shorter G. and M.V. Seitzinger, (2009). *Credit Rating Agencies and Their Regulation*. Congressional Research Service, September 3. p.33.

ในกรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือรับจ้างจากบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย สมรู้กับบริษัทดังกล่าว และเผยแพร่รายงานอันไม่ชอบ บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือมีความรับผิดชอบทางอาญาอย่างไร

4) ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญากรรมการจะต้องรับผิดชอบทางอาญาร่วมกับบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

ในกรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือซึ่งเป็นนิติบุคคลกระทำความผิดและต้องรับผิดชอบทางอาญา บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือกับกรรมการต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างไร

ดังนั้น ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าควรบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันการกระทำความผิดของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ และเป็นแนวทางในการควบคุมกำกับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือในอนาคตต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมกำกับบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือในต่างประเทศ พบว่าในต่างประเทศมีมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะเป็นอำนาจหน้าที่ รวมทั้งความรับผิดชอบของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในประเทศไทยได้

ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าควรมีการกำหนดมาตรการที่สามารถควบคุม กำกับ สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ โดยเสนอแนวทางการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. มีการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะ เพื่อกำหนดหน้าที่ วัตถุประสงค์ และอำนาจของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ รวมทั้งความรับผิดชอบต่างๆ ของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือในพระราชบัญญัตินี้ด้วย เมื่อมีกฎหมายกำหนดกรอบอำนาจของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่สามารถกระทำการใดได้แล้ว ย่อมแก้ปัญหาเรื่องขอบเขตการใช้อำนาจของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ หากสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือได้เผยแพร่การจัดอันดับ โดยใช้ข้อมูลที่ชอบแม้จะสร้างความเสียหายแก่ผู้ถูกจัดอันดับ แต่เมื่อสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนซึ่งมีกฎหมายรับรองให้กระทำได้ สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือก็ย่อมได้รับความคุ้มครอง จะถือว่าสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือกระทำความผิดกฎหมายไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดความผิดทางอาญา

2. กำหนดห้ามมิให้บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือจัดอันดับความน่าเชื่อถือให้แก่กิจการที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือหรือกรรมการหรือผู้บริหารมีความเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือไม่สามารถดำเนินงานหรือให้ความเห็นได้อย่างเป็นอิสระหรือให้ความเห็นได้อย่างเป็นกลางและเป็นธรรมแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง และกำหนดบุคคลหรือคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาในการทำหน้าที่กำกับดูแลงานสอบบัญชี สอบสวนการปฏิบัติงานการสอบบัญชี ควบคุมมาตรฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับรายงานการสอบบัญชีของบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือเป็นการเฉพาะและมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่างๆที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อ้นำไปใช้ในการวิเคราะห์จัดอันดับความน่าเชื่อถือ เพื่อตรวจสอบดูแลการกระทำผิดของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือในการจัดอันดับไม่ให้นำความลับหรือได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นเท็จไปเปิดเผย จนทำให้ผู้ถูกจัดอันดับเสียหาย อีกทั้งกำหนดโทษเกี่ยวกับการกระทำผิด ในกรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือนำความลับหรือได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นเท็จไปเปิดเผยจนทำให้ผู้ถูกจัดอันดับเสียหายไว้เป็นการเฉพาะ ให้มีโทษที่หนักขึ้นและเหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ตราขึ้นใหม่ตามข้อ 1 เพื่อยับยั้งไม่ให้ประชาชนกล้ากระทำความผิดอีกในอนาคตต่อไปซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลงโทษเพื่อยับยั้งอาชญากรรม

3. กำหนดให้คณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถืออย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และต้องรายงานผลการตรวจสอบต่อสาธารณะ เพื่อควบคุมและป้องกันกรณีที่สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือเสนอรายงานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งการกระทำโดยมิชอบประการอื่นๆ อีกทั้งกำหนดโทษเกี่ยวกับการกระทำผิด ในกรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือจัดอันดับความน่าเชื่อถือเสนอรายงานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไว้เป็นการเฉพาะ ให้มีโทษที่หนักขึ้นและเหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ตราขึ้นใหม่ตามข้อ 1 เพื่อยับยั้งไม่ให้ประชาชนกล้ากระทำความผิดอีกในอนาคตต่อไปซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลงโทษเพื่อยับยั้งอาชญากรรม

4. กำหนดบทลงโทษทางอาญาของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือไว้โดยเฉพาะสำหรับการกระทำผิดของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือในฐานะความผิดต่างๆ อีกทั้งกำหนดความรับผิดชอบของกรรมการหรือผู้แทนของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือและเจ้าหน้าที่ของบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่มีโอกาสล่วงรู้ความลับของทางบริษัทที่ว่าจ้างให้จัดอันดับความน่าเชื่อถือ เนื่องจากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือเป็นอาชีพที่ได้รับความไว้วางใจจึงควรต้องมีความรับผิดชอบเป็นพิเศษ โดยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่

ตราขึ้นใหม่ตามข้อ 1 เพื่อให้มีบทลงโทษที่ชัดเจนครอบคลุมถึงการกระทำลักษณะต่างๆของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือและกรรมการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของประเทศสหรัฐอเมริกา

5. กำหนดให้มีการจดทะเบียนบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือต่อคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่ว่าจะบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นใดและไม่ว่าจะจดทะเบียนในประเทศไทยหรือต่างประเทศ

6. บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือจะต้องได้รับใบอนุญาตที่ออกโดยคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ก่อนดำเนินการจัดอันดับความน่าเชื่อถือทุกครั้ง โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังนี้

(6.1) กระบวนการและกลไกในการรักษาความลับของข้อมูลที่ได้รับจากผู้ออกรตราสาร

(6.2) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้จัดอันดับความน่าเชื่อถือกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

(6.3) วิธีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือจะต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กรจัดอันดับทางสถิติ

(6.4) ผู้ประกอบการจะต้องไม่มีส่วนได้เสียกับบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือหรือองค์กรใดที่ว่าจ้างให้จัดอันดับความน่าเชื่อถือ

7. ควรรอกข้อบังคับเกี่ยวกับบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือและความรับผิดชอบทางอาญาในกรณีดังนี้

(7.1) สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือจะต้องใช้กระบวนการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่น่าเชื่อถือและอย่างเป็นระบบถูกต้องตามหลักวิชาการในประเมินสถานะของกิจการ

(7.2) สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือและนักวิเคราะห์ของสถาบันจะต้องหลีกเลี่ยงในการรายงานหรือให้เครดิตในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อสถานะของผู้ออกรตราสารหรือหลักทรัพย์

(7.3) สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือจะต้องใช้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและมากพอเพื่อใช้ในการประเมินการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

(7.4) สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือและนักวิเคราะห์ของสถาบันจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายในประเทศที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับกิจกรรมจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

(7.5) สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือจะต้องละเว้นจากการเกี่ยวข้องกับการประเมินความน่าเชื่อถือที่เกี่ยวข้องกับลัทธิทางการเมืองหรือเศรษฐกิจใดๆ

(7.6) สถาบันจัดอันดับความเชื่อถือหรือนักวิเคราะห์ของสถาบันจะต้องไม่มีผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทที่ว่าจ้างในการประเมินความน่าเชื่อถือ

(7.7) จะต้องกำหนดรูปแบบของการรายงานการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่เป็นมาตรฐานรวมทั้งในกรณีที่มีสื่อมวลชนนำเอาการจัดอันดับความน่าเชื่อถือไปรายงานต่ออีกทอดหนึ่ง ซึ่งการออกข้อบังคับเกี่ยวกับบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือและความรับผิดชอบอาญานี้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของประเทศสหรัฐอเมริกา

8. ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ให้ครอบคลุมถึงกรณีที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือรับจ้างบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นที่ปรึกษาทางการเงินนำความลับที่เกี่ยวข้องกับการเงินหรือฐานะของบริษัทเปิดเผยต่อสาธารณชน ให้มีความรับผิดชอบอาญาเช่นเดียวกับบุคคลที่มีวิชาชีพอันน่าไว้วางใจเปิดเผยความลับตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 323

9. เนื่องจากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือโดยส่วนใหญ่มักจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปของบริษัท ดังนั้น ความผิดอาญานื้อ โกงตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งกำหนดความรับผิดชอบอาญาไว้เฉพาะการจำคุก หรือปรับย่อมไม่เหมาะสมแก่นิติบุคคล จึงควรกำหนดโทษที่เหมาะสมแก่สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ เช่น ควบคุมความประพฤตินิติบุคคล การห้ามประกอบกิจการ และการกำหนดโทษปรับให้สูงขึ้น มาบังคับใช้ซึ่งแนวทางการลงโทษทางปกครองนี้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของประเทศสหรัฐอเมริกา